

[Címlap](#) » [Porig? - Bencsik Orsolya színikritikája Pintér Béla és Társulatának Szutyok című előadásáról](#)

Porig? - Bencsik Orsolya színikritikája Pintér Béla és Társulatának Szutyok című előadásáról

Beküldte Szerk - 2010, július 19 - 15:55 [Kritika](#)

[További címkék](#)

A békés falu szeretetteljes lakóinak megszokott, steril világán a két, intézetből kivett, örökbe fogadott kamaszlány (a „csúnyafogú”, szeretetét kimutatni képtelen Rózsi és a cigány, az emberi kapcsolatokban nagyon is „simulékony” Anita) ejt sebet, hogy végül – mint a levegő mozgásától folyamatosan megrezdülő, billegő kártyavárat – teljesen felszámolja. – Bencsik Orsolya írása

Porig?

Bencsik Orsolya színikritikája Pintér Béla és Társulatának Szutyok című

ESZKÖZÖK

[Keresés](#)

június 24., péntek
június 25., szombat
június 26., vasárnap

Irodalmi Jelen
2016. május

Rendelje meg az Irodalmi Jelen előfizetési csomagját és olvasson minket bárhol, bármikor!

[Az aktuális havilap tartalma »](#)

a hónap **alkotója**
archívum

- BENCsik ÖTSölyva SZINKRÖKája Pinter Bela és Társulatának SZutyok című előadásáról

(XX. Thealter Fesztivál, Szeged, Kiszínház, 2010. júl. 17.)

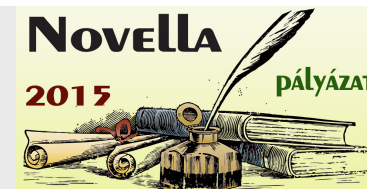
A magyar színházi élet különösen jelentős, a kortárs társadalmi problémákra erősen reflektáló társulata a Pinter Béláé. Erőssége is elsődlegesen az erre való finom érzékenységében rejlik, illetve abban, hogy mindezt megfelelő formanyelven képes közölni. A társadalom azonban Pinter Béla és Társulatánál nem általános, tértől és időtől független, hanem nagyon is konkrét: huszonegyedik századi és magyar. Éppen ezért a színészek által megformált szereplők is tipikus kortárs magyarországi emberek.

A társulat legújabb darabját, a már eleve beszédes című Szutykot a XX. Thealter szegedi alternatív színházi fesztivál keretén belül tekinthette meg a nagydíjazott 2010. július 17-én a Kiszínházban. A nagy nézőszám is igazolta, Pinter Bélára és Társulatára, illetve a magyar közéleti kérdések szutykára különösen kíváncsiak.

A szereplők, illetve a különböző helyzetek, történések segítségével Pinter a tipikusan magyar sztereotípiáknak és közhelyeknek nemcsak az igazságértékét kérdőjelezte meg, hanem működőképességüket is. Emellett egy erősen pszichologizáló, de nem moralizáló folyamatnak a szemtanújává is avatta a nézőt. Ez a pszichologizálás azonban – akárcsak a sztereotípiák és klisék – ironikus formában valósult meg. A békés falu szeretetteljes lakóinak megszokott, steril világán a két, intézetből kivett, örökbe fogadott kamaszlány (a „csúnyafogú”, szeretetét kimutatni képtelen Rózsi és a cigány, az emberi kapcsolatokban nagyon is „simulékony” Anita) ejt sebet, hogy végül – mint a levegő mozgásától folyamatosan megrezdülő, billegő kártyavárat – teljesen felszámolja. Ez a seb azonban természetesen a közegben már eleve benne levőt hozta felszínre, éppen ezért a tragédia előérzete – akárcsak a „színház a színházban” dramaturgiai módszerrel beépített, a világi hívságok miatt gyerekeit elhagyó Budai Ilona balladájában – folyamatosan körbelengte a színpadot. A cselekmény előre haladtával a magyar viszonyok minden szennye és szutyka egyre jobban eluralkodott a színpadon, hogy végül szükségképpen a tragédia (az örökbe fogadó pár, Irén és Attila kapcsolatának szétesése, a gyilkosság) is bekövetkezzen.

Az idillit felszámoló és a közösség megszokott világát, zárt, heterogén rendjét kikezdő idegen, illetve más (az adott esetben például cigány, csúnya, kezelhetetlen) mint általános emberi probléma – és ezzel összefüggésben

Irodalmi Jelen-díjak
2002-2014

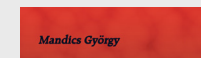
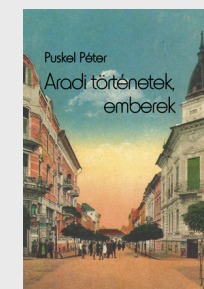
ÍGY ÍRUNK MI

- [Vers](#)
- [Sztancsik Éva Lambrozett: Sorbontók](#)
- [Bátai Tibor | Egyetlen pontra felfüggesztve](#)
- [Sz.É.L.: Szabálytalan monológ](#)
- [Dezső Ilona Anna: TITKOK KÖNYVE — CIKLUS — Rózsák és lányok](#)

[Tovább](#)

Ingyenesen letölthető!

Digitális lapozó, illetve e-pub, az **NKA támogatásával**.

ember-voltunk erőteljes, ironikus kritikája – Lars von Trier *Dogville* című filmjét idézi, azzal persze, hogy Pintérnek és társulatának esetében ez (mint ahogy volt már róla szó) nem általános, tértől és időtől független, hanem nagyon is konkrét. De nemcsak témáját tekintve rokonítható a *Szutyok* Trier filmjével, hanem maga a látvány, a színpadkép (a szinte csupasz színpad, a néhány, éppen csak jelzesszerű kellék) és bizonyos jelenetek miatt is. Például amikor a színpadon párhuzamosan két jelenetet láthattunk: a falu lakói a templomban imádkoznak, miközben Rózsival szexuális kapcsolatot létesít a nő Béla.

De milyen sztereotípiák, túlon túl „veretes” és borzasztó „igazságok”, pszichológiai folyamatok kerülnek konkrétan bemutatásra? Rózsi alakjával például egyrészt a „nem számít a külső” klisészerű állítása fordul ki, és válik a későbbiekben szinte önmaga paródiájává. Másrészt azonban – ezzel a közhellyel, a csúnya külsővel, a nem-szeretettséggel és a szeretetét kimutatni képtelenséggel való összefüggésben – a személyiség egy patológikus irányba történő változása. A közösség számára érzéketlennek tűnő Rózsi külsejét elfogadhatóvá csiszolva szélsőjobbos gárdistává válik, aki a rendszabályozás, az „igazság” és „becsületesség” elferdült híkeként sajátos módon próbált „rendet teremteni” a falu, de elsődlegesen Irén, Attila és az Attilát Iréntől elszerető, egy zsidó-cigánnyal (!) terhes Anita között. Anita alakjával a cigány-kérdés kerül előtérbe (a közönség a „tipikus cigányos beszédmódot” karikírozott formában hallhatja), melynek fázisai a magyar bizalmatlanság a cigánnyal szemben, az „esélyadás” és a befogadás. Majd konklúzióként végül Pintér olyan kijelentésekkel és sztereotípiákkal ironizált, mint például a „minden cigány lop, mert benne van a vérében”, vagy a hazugság, illetve a „kígyót melengetsz a kebledben”, amikor Anita, a fogadott lány elszereti Iréntől Attilát, és teherbe esik tőle.

Pintér Béla és társulatának „finom érzékenysége” mindebből kifolyólag éppen abban áll, hogy nem csak jó és csak rossz morális kategóriák mentén dolgozik (ekkor erősen ideologikus lenne), és értelmez társadalmi folyamatokat, hanem – noha természetesen az igazi erkölcsit, emberit sértő mintákat az erős ironia alkalmazásával mélységesen elutasítja és bírálja – képes azt a nagyon is komplex helyzetet (egymást átszövő motívumokat, mintázatokat és okokat) feltárni, melynek során és végeredményeképpen a kortárs magyar társadalom körvonalazódik. Ez a kortárs magyar társadalom a *Szutyok* esetében pedig valójában olyan, mint maga Rózsi: úgy érzi, nem szeretik, ezért dühös, és indulatából adódóan csúnya áligazságokat osztogat. Pintérék ilyenfajta érzékenységére persze többféleképpen lehet reagálni. A legfontosabb éppen ez: a reakció, a reagálási kényszer, illetve a kimozdítás és a feltárás, hiszen a társulat *Szutyok* című darabja kizökkenti a nézőt – akár csak a darab falusi közösségét – megszokott állapotából, hogy végül felmerüljön kérdésként a dogville-i konklúzió: Porig?

Támogatónk:

ARADI
MAGYAR
SZÍNHÁZ

www.aradimagyarszinhaz.ro

JELENI DÖBEN

Hír Legfrissebb

- Barokk hangulat Fertődön, éjszakai séta a Fertő-Hanság területén
- Rekordszámú jelentkezés érkezett a Színház- és Filmművészeti Egyetemre

Bencsik Orsolya

PINTÉR BÉLA ÉS TÁRSULATA: *Szutyok*

Szereplők: Szamosi Zsófi, Szalontay Tünde, Enyedi Éva, Friedenthal Zoltán, Thuróczy Szabolcs, Quitt László, Szakonyi Györk, Roszik Hella, Pintér Béla

Zene: Kerényi Róbert

Jelmez: Benedek Mari

A jelmeztervező munkatársa: Kiss Júlia

Tér: Tamás Gábor

Bábu, maszk: Juristovszki Sosa

Fény: Vida Zoltán

A rendező munkatársai: Hajdú Rozália, Pass Andrea

Írta és rendezte: Pintér Béla

Kapcsolódó cikk:

[Kis udvar tárt kapuval – a szegedi Thealter Fesztivál](#)

9

0

0

1

Egyetemenre

- Jurtaépítés, raktártúra is lesz Somogyban
- EURO-2016 – Közös éneklésre várják a szurkolókat a nyolcaddöntő előtt
- Tom Hanks életműdíjat kap az októberi Római Filmfesztiválon
- Múzeumok éjszakája – Gyerekprogramok és koncert is lesz a PIM-ben
- Az 1956-os forradalom titkos művészetéről nyílt kiállítás a Nemzeti Múzeumban
- Elhunyt százévesen Harry Rabinowitz brit karmester, zeneszerző

LEGOLVASOTTABB

1 hét

1 hónap

1 év

Örök

0 Comments

Irodalmi Jelen

♥ Ajánlom

🔗 Share

A legj

Start the discussion...

Be the first to comment.

TOVÁBBI BESZÉLGETÉSEK: IRODALMI JELEN

Megzenésítették a π-t, azaz a Pi-t – így hangzik

1 comment • 5 hónapja

Emese Csiri — Köszönöm...

Jelige: ANATOLE HONGROIS – Hazám

3 comments • 5 hónapja

Szatmári Katalin — Még mindig nagyon tetszik. Egy pár alkalommal már elolvastam de nem tudok betelni vele.

Hinni a Gonoszt

1 comment • 10 hónapja

Morvai Tibor Zoltán — A jó eml hamarabb!

„Egy töviskoronát szívesen föl fejére”

2 comments • 9 hónapja

Kirilla Teréz — A Pilinszky János beszélgetéseim közül válogatta néhányat- itt ...

✉ Subscribe

🗨 Disqus a Te oldaladra

👤 Személyes

■ [Kommentek elrejtése, megjelenítése](#) ■

- Carbonaro – Utazás tréfás rímekben Magyarországon és a világ körül
- Kulcsra zártam a suttogó gyerekkort – Laboda Róbert versei
- „Az identitások folyton újrakonstruálják magukat”
- Relax – Horváth Benji verse
- Vízmunka – Bíró Tímea versei

JELEN(TŐS)

Nyugati Jelen

Kulter

LÁTHATATLAN KÖNYVTÁR

Könyvespolc

Olvasónapló

Kihívás

- Székelyhidi Zsolt: Csurom
- (Kosztolányi Dezsőné) Hamos Ilona: Mme Chaglon üzletei. Egy divatszalon rejtelméi
- Az irgalom ellipszise – Böszörményi Zoltán legújabb kötete a 87. Ünnepi Könyvhéten
- Jack London: A Zubony. A csillagok vándora
- Nyomunkban a csönd geometriája szűköl – Manolita Dragomir-Filimonescu versei Böszörményi

Be the first of your friends to like this

Zoltán fordításában

- Carbonaro – Utazás tréfás rímekben Magyarországon és a világ körül
- Juhász Béla: Száraz köd
- Novák Valentin: Álomturbina – Részlet az Ünnepi Könyvhétre megjelenő regényből

[Tovább](#)

CÍMLAPRÓL AJÁNLJUK

[Száz szónak is pályamű a vége](#)

KALEIDOSZKÓP

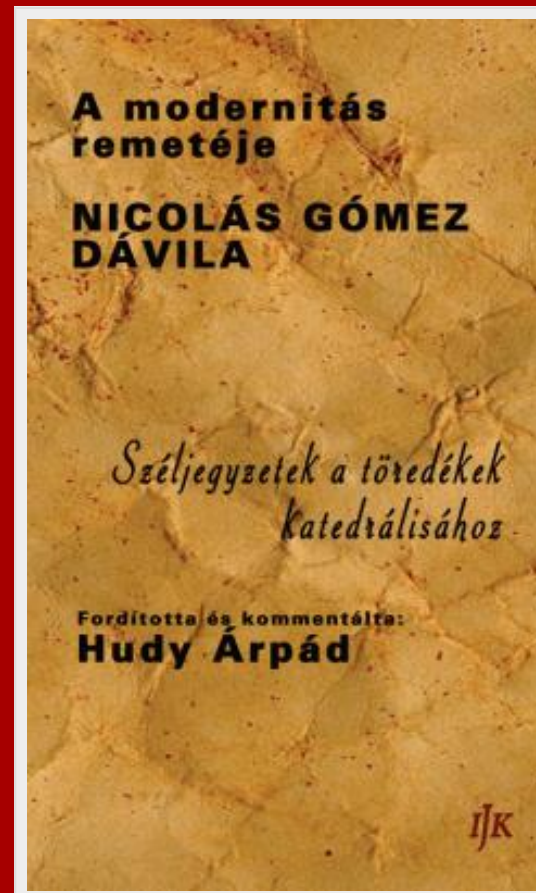
[Egyéb](#)

[Helyek](#)

[Szervezetek](#)

Szeged tárcsa A hónap költője **SZŐCS Géza** Hudy Árpád beszélgetés költészet JAK Kéktúra Kölüs Lajos Mányoki Endre **Böszörményi Zoltán** Boldog Zoltán Gömöri György **Varga Melinda** Weiner Sennyey Tibor Pályázat magyar próza Arcot a versnek Magyar Írószövetség vers Petőfi Irodalmi Múzeum festészet Sárközi Mátyás Sultanus Beatus Laik Eszter **TOP 10** kortárs próza könyvbemutató Novella

[Tovább](#)

ELÉRHETŐSÉG

Tel.: +40 257-280-751

Fax: +40 257-280-596

Terjesztés:

Művészeti és Irodalmi Jelen Kft.

E-mail címünk:

ij@irodalmijelen.hu

Szerkesztőség és kiadó:

HONLAPUNKRÓL

- [Impresszum](#)
- [Belépés/Regisztráció](#)
- [Jelen Fórum](#)
- [Szabályzat](#)
- [Archívum](#)
- [Partnereink](#)

FŐ ROVATAINK

- [Líra](#) | [Költészet](#) | [Verstörténet](#)
- [Epika](#) | [Próza](#) | [Nyolc égtáj](#) | [Szerelmes földrajz](#) | [Sötét kapu](#)
- [Vers és valóság](#) | [Holt költők társasága](#) | [Olvastam, költőtárs](#) | [Szó-Kép](#) | [Prasent](#) | [A hónap művésze](#)
- [Film és Hang](#) | [Film](#) | [Hangos vers](#) | [Hangos](#)

1081 Budapest, Rákóczi út 59. 3/5
310085 Arad, M. Eminescu 55–57.

ELŐFIZETÉS

- Irodalmi Jelen előfizetés
- Irodalmi Jelen számok
- Irodalmi Jelen könyvesbolt
- Szállítási feltételek
- Árak

próza

- **Tárcák** | Tárca | Beszéd a palackból | Bőség zavara | Vasárnapi levelek
- **Esszé** | Méhesben
- **Láthatatlan könyvtár** | Kihívás | Könyvespolc | Olvasónapló
- **Kritika** | Interjú | Helyszíni | Pályázatok | Fű alatt | Véres komolytalanságok | Így írunk mi

Az Irodalmi Jelen kiadója az Occident Media Kft. © Minden jog fenntartva.